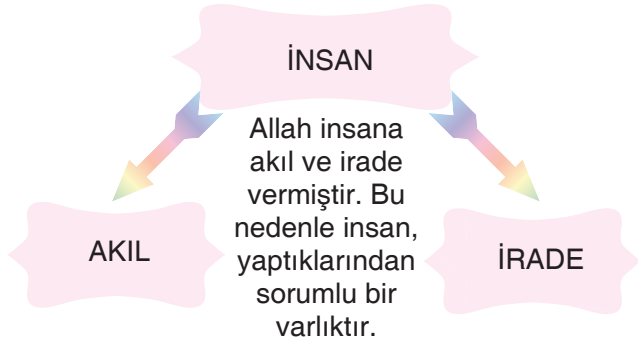

İnsanın İradesi ve Kader

Akıl : İnsanın düşünebilme yeteneğidir.

İrade : İnsanın seçme hürriyeti, bir şeyi yapıp yapmamaya karar verebilme yeteneğidir. İnsan, davranışlarını özgür iradesiyle gerçekleştirir. O, aklıyla iyi ve kötüyü, faydalı ile zararlıyı birbirinden ayırt eder; iradesiyle de bunlardan istediğine yönelir.

Akıl ve irade sahibi olan insan; söz, düşünce ve davranışlarında özgür bir varlıktır. İnsan özgür iradesiyle seçimler yapar. Bundan dolayı da işlediklerinden sorumlu tutulmuştur. Allah, peygamberler göndererek nelerin iyi ve nelerin kötü olduğunu insanlara açıklamıştır. Bu konuda Kur'an'da şöyle buyrulmaktadır: "Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik." (**Beled/10**)

İrade ve özgürlük konusunda insan ve melek arasında şöyle farklılıklar bulunur:

İnsan : İrade sahibidir. Seçimlerinde özgürdür. İyilik ya da kötülüğü tercih edebilir. Yaptıklarından sorumludur.

Melek : İradesi olmadığından seçim yapamaz. İyilik yapma niyetiyle hareket etmez. Yalnızca verilen görevi yerine getirir. İradesi olmadığından sorumlu değildir.

"Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez..."

Ayet

(**İsra/15**)

Kur'an'da insanın seçimlerinde serbest olduğuna işaret eden pek çok ayet bulunmaktadır. Bu ayetlerde hayrın ve şerrin Allah tarafından yaratıldığı ve insanın dilediğini seçebileceği belirtilmektedir. Ancak insan bu seçiminin sonuçlarına katlanacağını da unutmamalıdır.

Spot Bilgiler

Dikkat

İnsana irade verilmiş olması kaderin önceden yazılmış olan bir yazgı olmadığını göstermektedir. Kader, Allah tarafından

belirlenmiş kurallar olup kişi bu kurallara göre seçimler yapar. İnsanın seçim yapmadığı konular da vardır. Ancak bu konular insanın sorumlu tutulacağı alanların dışındadır.

Püf Noktası

İnsan, akıl ve iradesi oranında sorumludur. Allah, insana taşıyamayacağı yükü yüklemiştir. Bu nedenle insan,

Allah'ın kendisine yüklediği sorumlulukları kendi iradesiyle yerine getirmelidir. Baskı altında ve zorla yaptırıldığı işlerden sorumlu tutulmaz.

Biliyor musunuz?

İnsan, kendi yaptıklarından sorumludur. Hiç kimse bir başkasının yaptıklarından sorumlu tutulamaz. Bu

nedenle hiç kimse yaptığı bir hatadan kaynaklanan suçu başkasına veya kadere atamaz. Bu bilgilerin doğrudan Kur'an'da bulunduğunu biliyor muydunuz?

İrade, külli irade ve cüzi irade olarak iki kısma ayrılmaktadır.

Külli irade: Sınırsız, hesaba çekilmeyecek olan iradedir. Allah'ın iradesidir. O'nun her şeyi dileyebilmesi, her dilediğinin de meydana gelmesi olarak açıklanabilir. Bu irade çeşidi Kur'an'da şöyle ifade edilmektedir: "Allah, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece "ol" der, o da hemen oluverir." (Bakara/117)

Cüzi irade: İnsana ait olan iradedir. Sınırlıdır, her istenilen yaratılmayabilir. Bu anlamda insanın seçebileceği, sorumlu olduğu konular varken seçim yapamayacağı ve değiştiremeyeceği konular da vardır. İnsan, seçim yapamadığı konulardan sorumlu tutulmaz. Örneğin, hangi milletten olduğu, ailesinin kimler olduğu, nerede doğduğu gibi konularda irademizle karar vermediğimiz için sorumlu olmayız.

Kıssadan Hisse

Ümit, patates soyan annesini izliyordu.

Merakla sordu:

"Anne! o bıçak yanlışlıkla elimi

çizse bu benim kaderim mi

olur?" Annesi biraz şaşırıdıysa da kendini topladı ve:

"Kesmek bıçağın kaderidir oğlum. Sen kendi iradenle bıçağın bu özelliğini nasıl kullanacağına karar verirsin. Yani bıçağın bu kesme kaderini kullanarak kurban kesersen sevap kazanırsın, kendine veya başkasına zarar verersen de günah kazanırsın." Ümit: "Anladım."

Annesi:

"O halde sen iradeni iyi yönde kullanarak bu patatesleri soy, ben de çorbayı yapayım, tamam mı aslan oğlum!"

Ümit: "Ama anne!"

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....